

LIKABEHANDLINGSPLAN

Ändrad till och med Svensk författningssamling SFS 2017:1081

Reviderad 2020-01-01

Inledning

Lagen om förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever gäller from 2008 (Diskrimineringslag 2008:567). Lagen ställer krav på ett målinriktat och aktivt arbete i förskola/skola att motverka all form av kränkande behandling samt främja barns och elevers olika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Det ligger i förskolan Lilla Björnens uppgift att vi som pedagoger verkar för en gemenskap som bidrar till goda sociala relationer där vi respekterar och behandlar varandra med jämställdhet och lika värde. Inget barn skall behöva vara rädd för att gå till förskolan - alla barn skall känna sig trygga och behandlas med respekt.

Som förebilder för barnen skall vi sträva efter att vara goda förebilder och visa att vi motsäger all form av kränkande behandling. Vi skall ingripa när vi ser ett kränkande beteende och visa genom språk och handling att vi inte accepterar detta.

Varje barn har rätt till att utvecklas, övervinna svårigheter och att få känna vilja och lust till att lära. Vägen till detta sker genom personlig trygghet och självkänsla. Det är förskolans ansvar att garantera barnens trygghet i verksamheten varför det är viktigt med en god relation och ett gott samarbete med föräldrar.

I läroplanen för förskolan, Lpfö98, reviderad 2010, står följande:

”En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhällsliv vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan skall hålla levande i arbetet med barnen. Detta är förskolans uppdrag”. Fr o m den 1 juli 2019 gäller den nya läroplanen för förskolan - SKOLFS 2018:50.

Lagen innebär att barn och elever får ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling, t.ex. mobbning. Förskolan accepterar inte några former av kränkande behandling och det är pedagogernas skyldighet att mycket tydligt markera när det gäller kränkande handlingar och ord. Diskrimineringslagen skall följas av alla vuxna som befinner sig i eller i anslutning till förskolans verksamhet, såväl personal, förälder, släkting eller annan.

Definitioner

Diskriminering

Ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån diskrimineringsgrunderna. Ålder, sexuell läggning, kön, sexuell tillhörighet, funktionshinder, religion eller annan trosuppfattning samt etnisk tillhörighet av den eller de som har annan hudfärg, ras mm. Det är viktigt att skilja på bråk, retning eller kränkande behandling. Barn kan uppfatta kränkande behandling olika men den som blir utsatt bedömer om handlingen var negativ eller om det var lek.

Trakasserier

Avser ett uppträdande som kränker någons värdighet och har likhet eller samband med diskrimineringsgrunderna.

Mobbning

En individ blir upprepade gånger kränkt av en eller flera personer i form av negativa handlingar såsom slag, knuffar, sparkar etc (fysiskt) eller... du är dum, du får inte vara med, kalla någon vid öknamn eller dåligt tillmäle etc (verbalt) eller... psykosocialt uppförande (utfrysning eller liknande) eller... med text och bildburna kränkningar såsom elaka teckningar, fula ord etc. Mobbning är ett uttryck för makt och förtryck och där man kränker principen om alla människors lika värde.

Sexuella trakasserier samt främlingsfientlighet

Även detta är definitioner av kränkande behandling. Sexuella kränkningar är grundade på kön och anspelar på sexualitet. Främlingsfientlighet avser en motvilja mot personer eller grupper som definieras genom fysiken, den kulturella skillnaden samt beteendemässiga eller etniska skillnader. En viktig utgångspunkt är att den som har blivit utsatt för någon form av kränkande behandling tas på allvar.

Metoder, arbetssätt och åtgärder

Metoder

Förskolan Lilla Björnens metoder för att undvika kränkningar mellan barnen samt mellan vuxna och barn.

- Personalen skall vara väl förtrodda med lagar och förordningar.
- Inge trygghet, respekt och ansvar.
- Behandla varandra med respekt och på ett sådant sätt som vi själva vill bli behandlade på, stor som liten.
- Ha ett bra förhållningssätt till varandra och visa barnen att vi är goda förebilder.
- Ta barnens konflikter på allvar och hjälpa dem att hitta alternativ lösningar på konflikterna utan att döma någon.
- Uppmuntra barnen till att ha ett positivt och empatiskt förhållningssätt till varandra. Att hjälpa varandra är viktigt men också att finna känslan till att vilja hjälpa till.
- Stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situationer.
- Lära barnen att få styrkan och förmågan att säga nej.

Arbetssätt

- Att vara närvarande vid barnen skapar uppmärksamhet på eventuella kränkande behandlingar som kan uppstå vid barnens lek.
- Rollspel pedagoger emellan som påvisar ett bra förhållningssätt mot varandra där även pedagogen kan styra gruppkonstellationen vid lek.
- Gruppstärkande lekar.
- Observation samt dokumentation.
- Intervjua barnen - ett fortlöpande arbete som dokumenteras.
- Daglig föräldrakontakt.
- Föräldrar får ta del av likabehandlingsplanen vid invänjning samt på föräldramöten och föräldrasamtal.
- Vara uppmärksam på eventuella förändringar hos barnen såsom beteende, välmående m m.
- Rollspel med barnen. Påvisa med rollspel hur förhållningssättet skall vara och hur vi uttrycker våra känslor vid kränkande behandling.
- Sagor, rim och ramsor. Pedagogiskt arbetsmaterial med böcker innehållande förhållningssätt till andra människor.
- Fortlöpande utbildning av personalen.
- Genom rörelselekar och kroppskontakt lära barnen att vara försiktiga med varandra.

Åtgärder

- Prata med barnet/barnen och förklara att man inte accepterar ett negativt beteende.
- Barnet skall uppmanas att inte bara säga förlåt utan också ha möjlighet att på eget sätt välja hur han/hon skall "göra förlåt".
- Kontakta föräldrar och ha återkommande dialoger.
- Analysera orsaken samt dokumentera händelsen och vilka som fått informationen.
- Barnet/barnen skall få möjlighet till att reflektera över sitt handlande.
- Plan för arbetet genom diskussion och dokumentation.
- Anmäl till förskolechefen som vid behov tar fram en åtgärdsplan/handlingsplan.
- Vid behov skall stödteam och socialtjänst tillkallas.

Vuxen - barn:

- Lyssna in situationen och ingrip innan det går ut över barnet.
- Ta den vuxne åt sidan och ifrågasätta agerandet.
- Vara raka och ärliga mot varandra och säga ifrån om vi tycker att någon gör fel.
- Diskussion mellan persona utan barnets närvaro.
- Vuxnas kränkningar mot barn skall omedelbart anmälas till förskolechefen.
- Förskolechefen har skyldighet att göra en anmälan om diskussionerna med den berörde inte hjälper och det är föräldrarna som anmäler.
- Åtgärderna skall dokumenteras och skall utvärderas i samband med utvecklingssamtal.

Utvärdering av förra årets plan

Utifrån arbetet med att göra iakttagelser och bedömningar såväl i ute- som inomhusmiljön har pedagogerna blivit observanta varvid konflikter och kränkningar bland barnen har eliminerats betydligt. Pedagogerna fördelar sig som fasta och rörliga under verksamhetens alla situationer och finns alltid i närheten för att hjälpa till med konfliktlösningar. På samlingar arbetar pedagogerna aktivt med att alla barns kompetenser och förmågor lyfts upp för att skapa samhörighet, grupp känsla och individuell utveckling. Detta har medfört att barnen respekterar olikheter och att det är en tillgång i leken som blir berikad av deras olika erfarenheter och personligheter. Pedagogerna har ett respektfullt bemötande till varandra vilket påverkar mötet mellan barn och föräldrar. Om konflikter uppstår kan de lösas på ett konstruktivt och professionellt sätt utan kränkningar. Pedagoger och förskolechef arbetar ständigt på förhållningssättet till barnen i vardagsarbetet. Förskolechefen får skyndsamt information om barn känner sig orättvist behandlad eller blivit kränkt av annat barn, pedagog eller förälder. Endast förskole-

chefen påtalar till förälder som i sitt språk och handling inte uppträder i enlighet med diskrimineringslagen.